

enerace

Hybridní výtvar party nadšenců z Gymnázia T. G. Masaryka v Litvínově

Ročník 2.

Číslo a datum vydání: 1 (10) / úterý, 28. 1. 2020

„Pohodlný život a lehké získané požitky ani nepřinášejí tělu prospěch, jak potvrdí každý učitel tělocviku, ani nevšití duši nějaké hodnotné vědomosti. Naproti tomu vytrvalá námaha nás připraví k ušlechtilým a dobrým činům, jak tvrdí mudrci.“ — Sókratés, klasický řecký filozof

(Zdroj: <https://citaty.net/citaty-o-vzdelani/?page=5>)

JAK TO VIDÍM JÁ

Pololetí je tu – HURÁ! Anebo také ZAPLAŤPÁNBŮH! Záleží na úhlu pohledu. Pro většinu žáků výpisy vysvědčení znamenají dřívější odchod domů (pokud přijdou o odpolední výuku), pro všechny pak vidinu jednodenních pololetních prázdnin (takže prodlouženého víkendu). A pro šťastlivce, mezi něž letos patří i žáci Mostecká, de facto desetidenní jarní prázdniny. Neznám nikoho, kdo by protestoval.

A zatímco se pro většinu středoškoláků po jarním odpočinku nic nezmění, maturanty čeká poměrně akční období, na jehož začátku je podání přihlášky na vysokou školu a na jeho konci maturita a přijímací zkoušky ke studiu, o němž si většina z nich myslí, že bude určitě zajímavější a akčnější než to dosavadní (rozuměj středoškolské) a jejich život od základu změní.

Z OBSAHU VYBÍRÁME:

Zvyky, obyčeje, události
Martin Luther King Day
Moudrý rozhovor s Markem
Adam Vidner v horkém křesle
Jarmila Kratochvílová
Theremin
Pololetí za námi
Plesová sezona
Farma zvířat aneb Vynucená
kritika divadelního počínu
Pravěk našich rodičů

Jestli bude zajímavější, to nevím, ale život rozhodně změní. Že ne vždy podle představ, dokládají články, jež se v uplynulých dnech nezávisle na sobě objevily v denním tisku – ač pokaždé pod jiným titulkem, obsahově jsou si velmi podobné. Věnují se totiž alarmujícím statistikám, jež mapují procentuální (ne)úspěšnost napříč studijními programy.

Je veřejným tajemstvím, že český vzdělávací systém ve skutečnosti žádným promyšleným systémem není. Ve snaze navýšit počet středoškolsky vzdělaných lidí vzniklo (naprosto nekonceptně) v 90. letech minulého století mnoho středních škol, které, aby se uživily, přijímaly (a nadále přijímají) i žáky, kteří by se ještě před dvaceti lety dostali v lepším případě na učební obor s maturitou. Posun v morálně volných vlastnostech si také vybírá svou daň. Lenost, lemplovství, utíkání před problémy, neuznávání autorit, neschopnost přijmout oprávněnou kritiku, nezájem o cokoliv – s tímto přístupem se vysoká škola dá zvládnout jen těžko.

Obsah obou textů mě doslova vyděsil, byť nepřekvapil. V každém případě přečtení doporučuji – a nejen maturantům!

Odkazy na zmíněné články:

- <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/devet-z-deseti-vyhozeno-na-techto-skolach-skoro-jiste-neuspejete-86627>
- https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/vysoka-skola-studijni-neuspesnost-ukonzeni-studia.A200121_100045_domaci_knn.

P. S. Sobotní vydání idnes.cz nabízí možnost zkusit si Scio test jako sondu, zda byste přijímačky na vysokou zvládli: https://www.idnes.cz/onadnes/vztahy-sex/scio-test-prijimacky-vs.A200123_143259_vztahy-sex_jup

20. 1. – Den Martina Luthera Kinga (*Martin Luther King Day*)

Americký státní svátek, který se slaví třetí pondělí v lednu, připomíná narození (15. ledna 1929) a dílo reverenda Martina Luthera Kinga, Jr., laureáta Nobelovy ceny za mír (1964) a vůdce afroamerického hnutí za občanská práva ve Spojených státech amerických v 50. a 60. letech 20. století.

JINÝ KRAJ, JINÝ MRAV

Jako politický organizátor, mimořádně zdatný řečník a zastánce nenásilných protestů sehrál Martin Luther King zásadní roli při prosazování rasové rovnosti ve Spojených státech zrušením segregáčnických zákonů na státní a federální úrovni.

King se narodil 15. ledna 1929 v Atlantě ve státě Georgia a do čela hnutí za rovná práva Afroameričanů se postavil během bojkotu autobusů v Montgomery, který byl vyhlášen poté, co Rosa Parks odmítla poslechnout městskou vyhlášku a uvolnit místo v autobusu bělochovi.

Kampaň za ustavení federálního svátku na počest Kinga byla zahájena krátce po jeho vraždě 4. dubna 1968. Zákon ustavující svátek Martina Luthera Kinga podepsal v roce 1983 prezident Ronald Reagan, poprvé se svátek slavil 20. ledna 1986 v některých amerických státech. Federálním svátkem uznávaným ve všech 50 státech se stal v roce 2000.

Američané si Den Martina Luthera Kinga připomínají dobrovolnickou prací v duchu Kingovy věty: „Tou nejvytrvalejší a nejnáléhavější otázkou v životě je, co děláte pro druhé“. Den Martina Luthera Kinga je proto nazvaný *Martin Luther King Day of Service*, tedy den služby pro druhé.

Protesty proti segregovaným institucím

Na začátku 60. let 20. století zahájil Martin Luther King a Jižní křesťanská konference několik pokojných protestů proti segregovaným institucím. V květnu roku 1963 v Birminghamu ve státě Alabama nařídil policejní důstojník Eugene „Bull“ Connor nasadit proti pokojně protestujícím demonstrantům, mezi nimiž bylo mnoho dětí, policejní psy a vysokotlaká vodní děla. Záběry z demonstrace národ vyděsily.

Martin Luther King byl během nich zatčen a ve vězeňské cele napsal svůj *List z Birminghamské věznice*, v němž prohlásil, že ten, kdo poruší nespravedlivý zákon, aby tím probudil svědomí své komunity, „ve skutečnosti projevuje k zákonu nejvyšší úctu,“ jestliže tak činí „otevřeně, s láskou a s ochotou přijmout trest.“

Zdroj obrázku: <https://www.newsweek.com/martin-luther-king-day-2019-mlk-photos-1297484>

I have a dream...

V srpnu téhož roku uspořádali představitelé afroamerického hnutí akci Pochod na Washington za práci a svobodu. Zde, před stoupenci myšlenky občanských práv, kterých se u Lincolnova památníku ve Washingtonu shromáždilo odhadem na čtvrt milionu, přednesl Martin Luther King jeden z nejvýznamnějších projevů v amerických dějinách. Celé generace se budou ve škole učit z paměti řádky z jeho projevu nazvaného *Mám jeden sen (I have a dream)*, v němž King vyjadřuje touhu, že jednoho dne lidé „nebudou posuzováni podle barvy své pleti, nýbrž podle svého charakteru.“

Zdroj: <https://cz.usembassy.gov/cs/svatky/den-martina-luthera-kinga/>

Lednové svátky, zvyky, obyčeje a pranostiky

Lidové zvyky a obyčeje v křesťanském roce

- **1. 1.** – Na Nový rok o slepičí krok
- **16. 1.** – Na svatého Marcela leze zima do těla
- **19. 1.** – Na svatého Knuta přichází zima krutá
- **21. 1.** – O svaté Anežce od kamen se nechce
- **22. 1.** – Na svatého Vincence sed' doma u pece
- **26. 1.** – Na svatého Polykarpa sněhu plná každá škarpa

POHLED DO HISTORIE

1. leden – Nový rok

Přirozeným mezníkem pro počítání času a pravděpodobně nejstarším počátkem kalendářního roku byl zimní slunovrat. Římané původně počítali nový rok od 1. března, roku 153 před n. l. nastoupil jako počátek nového roku 1. leden.

Pověry vztahující se k Novému roku:

- to, co člověk bude dělat na Nový rok, bude dělat po celý rok..., proto se lidé snažili vyhnout ten den nepříjemnostem a hádkám;
- pokud na Nový rok bude mít člověk v kapse peníze, bude je mít po celý rok;
- dobré znamení bylo, když do domu jako první host vstoupil někdo mladý – dítě, dívka, mládenec, naproti tomu stará žena přinášela smůlu;
- ženy ten den nesušily prádlo, aby se v příštím roce neousoužily;
- do vánočky se zapekl jeden hrášek – kdo ho našel, ten měl celý rok štěstí...

Na Nový rok si lidé vždy vzájemně přejí zdraví a štěstí – je to starodávný zvyk; na našem venkově si přitom ještě přáli, aby se urodilo hodně obilí, neboť hojnost obilí znamenala dost chleba pro všechny – a kde byl chléb, tam byl i dostatek a spokojenost. Hospodyně se pyšnily svým výtvozem – krásně vykynutým a dozlatova vypečeným chlebem, kterým uctívaly hosty; s chlebem také vcházela nevěsta do nového domova. Chléb byl zkrátka všude a vždy se těšil vážnosti a úctě.

Na Nový rok obcházely průvody dětí stavení – rozdávaly dlouhé, pěkně ozdobené proutky a přály hospodářům, aby obilíčko dorostlo do výšky těchto prutů. Je jasné, že vděčně braly vše, co dostaly...

6. leden – sv. Tři králové

Když se v Betlémě narodil Ježíšek, chodili k němu s dary lidé. Z Dálného východu přišli s dary i tři mudrci – přinesli zlato, kadidlo a myrhu. Od 12. století jsou uváděna i jména mudrců – Kašpar, Melichar a Baltazar, známá ze zkratky „K + M + B“ a psaná spolu s letopočtem svčenu křídou nad dveře stavení.

Zdroj obrázku:

<https://www.tagesspiegel.de/kultur/albrecht-duerer-der-universaldeutsche/6682258.html>

Divadelní hry o narození Krista a příchodu Tří králů byly mezi lidmi velmi oblíbené. Některé verše převzali malí koledníci a obcházeli domy – měli papírovou korunu a bílé košile přepásané stuhou, provazem nebo šátkem a jeden z nich měl začerněné tváře.

Svátkem Tří králů končil cyklus vánočních svátků a toho dne se obvykle odstrojoval vánoční stromeček.

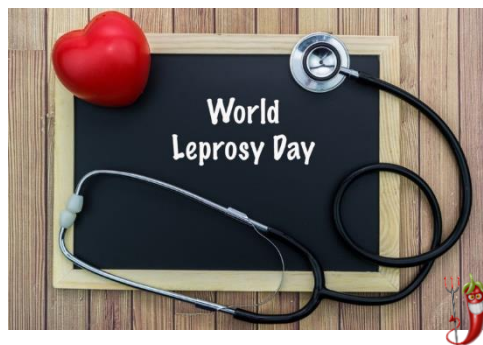

(Zdroj obrázku: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1100267182-chaloupka-na-vrsku/206552116050001>)

Obyčeje a významné dny naší doby

SVĚT

- **1. 1.** – Světový den modliteb za mír
- **31. 1.** – Světový den pomoci malomocným

(Zdroj obrázku: <https://www.individualita.com/2018/01/17/31-1-svetovy-den-pomoci-malomocnym/>)

Plesová sezona

Lodičky, lak na vlasy, pudr, záložní silonky, třpytky... Hlavně nezapomenout lístky jako minule. A zkontrolovat, že máme dostatek drobných – tentokrát si z tomboly odneseme něco jiného než porcelánového jelena! Plesová sezona je opět tady!

Období od ledna do března přeje vycházkám do společnosti. Konají se

TRENDY

obecní, hasičské, sportovní, městské i myslivecké plesy, v neposlední řadě i ty maturitní. Tento druh zábavy pochází z královského dvora Francie z dob Ludvíka XIV.

Ten proslul tím, že miloval společnost, proto zval do svých paláců šlechtu ze širokého okolí.

Tehdy byla účast možná jen s pozvánkou. Další rozdíl byl v tanci. Tančilo se nikoli v párech, ale

ve skupinách většinou stojících v řadě naproti sobě. Muž se ženou se dotýkali pouze

výjimečně a na krátkou dobu, v průběhu skladby se partneři několikrát střídali. V páru se na bálech začalo tančit až

v 19. století. Jeden z největších plesů se konal v roce 1745 ve velkolepém zrcadlovém sále zámku ve Versailles. Výjimečně tam měla přístup i veřejnost, díky čemuž byl počet hostů něco kolem 15 000. Tento maškarní ples se stal osudovým pro Ludvíka XV. a Madame de Pompadour, kteří se zde seznámili.

Od té doby se toho dost změnilo, od počtu hostů přes tanec až po módu. Stejně jako tehdy hraje váš oděv důležitou roli, není však tak okázalý. Záleží na dresscode.

DRESSCODE

SEMI-FORMAL COCKTAIL. Jak název napovídá, očekávají se elegantní šaty nejlépe v délce po kolena, lodičky s vysokým podpatkem a zavřenou špičkou, u mužů klasický oblek. Hodí se na firemní večírky, vesnické plesy či méně formální akce.

BLACK TIE. Ženy nosí dlouhé večerní šaty, psaníčko a lodičky na vysokém podpatku s uzavřenou špičkou, muži smoking. Hodí se na velmi formální akce a tradiční plesy.

CREATIVE BLACK TIE. Tím rozumějte black tie ve vašem stylu, více svobody a možností. Můžete zvolit zajímavé doplňky, overall, délku šatů ve vlastním stylu. U mužů se očekává smoking či sako s originálními prvky, anebo zajímavá společenská obuv. Hodí se například na maturitní plesy.

WHITE TIE. Jedná se o nejpřísnější a nejformálnější dresscode. Ženy vynesou velkou večerní róbu a muži frak s bílou vestou a bílým motýlkem.

(BK)

Stalo se v lednu...

1. 1. 1993 – Vznikly Česká republika a Slovenská republika.

4. 1. 1896 – V Rudolfinu proběhl první koncert České filharmonie.

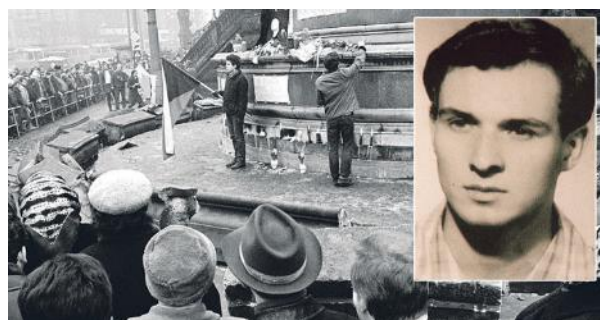
5. 1. 1887 – J. Rössler-Ořovský sjel na lyžích Václavské náměstí. V Čechách byly tedy poprvé použity lyže.

11. 1. 1992 – V Kanadě byl poprvé použit inzulin k léčbě cukrovky.

15. 1. 1559 – Královnou Anglie se stala Alžběta, dcera Jindřicha VIII. Tudora a Anny Boleynové.

16. 1. 1969 – Jan Palach se upálil na Václavském náměstí na protest proti okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy.

(Zdroj obrázků zprava: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-krimi-zapomenu-te-zlociny/559931/pred-51-lety-zemrel-jan-palach-spalene-oci-i-rty-popaleny-mel-tak-hluboce-ze-misty-necitil-bolest.html>; https://www.radiokromeriz.cz/clanky1661_dnes-je-to-50-let-ode-dne-kdy-se-na-protest-upalil-jan-palach.html)

- 23. 1. 1890 – Založena Česká akademie věd a umění.
- 26. 1. 1993 – Václav Havel byl zvolen prezidentem ČR.
- 28. 1. 1919 – Založena Masarykova univerzita v Brně.
- 30. 1. 1933 – Adolf Hitler se stal říšským kancléřem.

(MH)

Čepicový den

I něco tak nedotknutelného jako školní řád lze obejít – stačí, když dají žáci hlavy dohromady. A na hlavy čepice. První pátek v měsíci byl ve znamení pokrývek hlavy všech tvarů a barev. Celý den jsme chodili po škole v beranicích, kloboucích a sportovci výjimečně bez výčitek v kšiltovkách. Kdo neměl na

Byli jsme u toho

hlavě čepici, jako by nebyl. Na chodbách jsme mohli vidět i kapitánskou čepici, sombrero, plaveckou čepici, baret, královskou korunu či cyklistickou helmu. Hvězdou dne byl ovšem pan učitel Všetula.

Náš zeměpisář, který nezkazí žádnou legraci, vynesl na přehlídkové molo (chodbu) dobře padnoucí jarmulku. Tento ikonický moment se zapsal do módní historie našeho gymnpu.

Doufáme, že i další První pátek v měsíci se bude těšit takové účasti. Na vyžádání vracíme zpátky několik let opomíjený Teplákový den. Valentýn se u nás bude slavit o den dříve – ve čtvrtek 13.

(BK)

Den otevřených dveří podruhé

Ve čtvrtek 16. ledna proběhl na gymnáziu již druhý Den otevřených dveří. Já sama jsem se ho zúčastnila jako průvodce po přízemí. Společně se spolužačkou, kamarádkou a spolupřevodkyní Luckou jsme potkávaly všechny možné typy návštěvníků, které bych osobně rozdělila do dvou skupin. První se vyhýbala kontaktu, zatímco druhá komunikovala odvážně a s úsměvem. Za celou dobu se mi nestalo, že bych si s někým nerozuměla. Bavilo mě potkávat i bývalé spolužáky, kteří studium na gymnáziu zvažují.

někoho povolanějšího...

Sama bych čtvrteční odpoledne hodnotila jako úspěšné a velmi vydařené. Zda přišlo více zvědavců a potenciálních žáků, nedokážu posoudit – to se musíte obrátit na

(BaK)

Pololetní vysvědčení vs. rodiče

Už se nám to blíží, co, kamarádi? První pololetní vysvědčení (vlastně již nějakou dobu pololetní výpisy) se intenzivně tisknou. A vlastně je to dobře – konečně bude chvíli klid. Testy alespoň jednou denně, zbytkový čas na odevzdání povinných úkolů zadaných před Vánocemi, boj o co nejlepší průměry – to jednoho dokáže řádně vycucat...

**KAŽDÁ
ŘADA
DRAHÁ**

Pokud se obáváte reakce svých rodičů, pak zcela zbytečně. Jednak mnozí zákonní zástupci budou rádi i za tu hrůzu, kterou přinesete (vždycky může být i hůř), a jednak je jejich problém, že odmítali číst známky na Bakaláři s tím, že na to nemají čas. Zvědavý rodič nemůže být překvapen – a na smíření se s pololetní realitou měl času dost...

Pokud přeci jen tušíte nějaké menší zemětřesení, pak si uvědomte, že dokud na vás rodiče řvou, zajímáte je – mají vás rádi a chtějí,

abyste to někam dotáhli, abyste nebyli za hlupáky a ťulpasy (anebo třeba hňupy).

Zavaříte-li rodičům jejich mozkové závitky známkou z matematiky, z níž máte čtyřku s průměrem 3,4, nepamenejte jim připomenout, že učitel přihlédl k vašemu stavu kreditů, k chování (což už vůbec nedává smysl, když beránek je proti vám prototypem jedince s diagnózou ADHD), špatně ořezané tužce a ne zcela ideálnímu typu kalkulátoru.

Pokud jste první pololetí neuzavřeli zrovna podle svých představ, nezuřujte – druhé už pomalu klepe na dveře... A v červnu všem ukážete!

NÁŠ ONDRA BUDE MÍT LETOS HROZNÝ VYSVĚDČENÍ.

ZA TREST JSME MU KOUPILI KNIHU!

knaleryvip.cz

(JN)

Nejhorší odměny za vysvědčení

1. Pohlavek

Tento typ odměny se týká hlavně menších (a mladších) návštěvníků našeho ústavu, protože představa maminky natahující se ke svému skoro dva metry vysokému „drobečkovi“, aby mu jednu flákla, vyznívá vcelku komicky. Ale nikdy neříkej nikdy – takže bacha na hlavičky!

**TOP
5**

2. Učebnice

Pokud v dárkové tašce k vysvědčení najdete jakýkoliv studijní materiál, nejspíše se jedná o znamení, že by bylo dobré začít ho používat. Pozor! Pro člověka, který v životě přečetl maximálně tak manuál z Ikey, to může být traumatický zážitek!

3. Domácí vězení

„Máš na měsíc zaracha!“ Snad nejhorší věta, jakou můžeme slyšet. Rodiče doufají, že uvěznění v našem pokoji nám pomůže k lepším studijním výsledkům. Ale upřímně – ve chvíli, kdy se máme učit, vypadá i bílá zeď naprosto fantasticky...

4. Doučování

Noční můra v Student-Street. Představa toho, že do vás někdo – nedej bože někdo cizí – bude hustit látku, které naprosto nerozumíte, takže čtyřku berete všemi deseti, je jak z hororu. Na druhou stranu kdoví – třeba individuální přístup pomůže a rodiče vyndají ze šuplíku zabavenou kreditní kartu...

5. Nezájem

Ač to na první pohled nevypadá, jde o tu nejhorší variantu. Rezignaci rodičů dříve nebo později pocítíme hlavně na stavu peněženky a nárůstu domácích povinností – když se nechceš učit, budeš makat. Hrozná představa! Možná by nebylo od věci se čas od času na něco do školy mrknout a rodičům udělat radost... 😊

(DH & JK)

TŘÍDA: SEPTIMA / TŘÍDNÍ UČITEL: **Mgr. Adam Vidner**

Co vás přimělo stát se učitelem?

HORKÉ KŘESLO TŘÍDNÍHO UČITELE

Naprosté pomatení mysli. Nebo na mě někdo seslal dost blbou kletbu woo-doo nebo tak něco. A taky nevyлéčený syndrom pomáhajících profesí, narcisistní mesianismus a touha ubližovat slabším.

Proč jste nastoupil na naše gymnázium?

Protože mě vzali.

Jak byste zhodnotil svou roli třídního?

Naprostá bezchybnost. Obzvláště bych vyzdvihl svou práci s třídní knihou, která je mým nejmilejším čtením. Dále na tom oceňuju možnost se permanentně hrabat v administrativách, což naprosto zbožňuju a jsem v tom opravdu dobrej. Vždy, když mírně upadám na duchu,

vezmu si třídnici, otevřu si Bakaláře, podívám se do omluvných listů a najednou je mi skvěle. Jsem za tu možnost být zase třídním učitelem, nota bene septimy, nesmírně vděčný. Fakt moc děkuju...

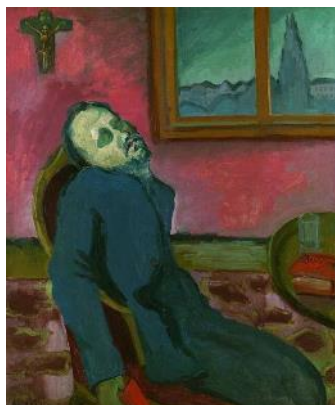
AV: Když vidím třídní knihu

Kdo je vaším vzorem?

Herodes. Hannibal Lecter. Ovečka Shaun.

Která kniha je vaší srdeční záležitostí a proč?

Nesnesitelná lehkost bytí. Protože to je mazec. Sestra. Protože to je pecka. Kafka na pobřeží. Protože to je hustý.

AV: Po hodině v septimě

Mistr a Markétka. Protože to je mrda. A Jméno růže. A Ostrov včerejšího dne. A Příliš hlučná samota. A Švejk. A Saturnin. A Hlava XXII. A Duna. A Kmotr. A Vesmírná Odyssea. A Europeana. A Bible. A Dědictví otců. A Muž, který sázal stromy. A Pěna dní. A sto dalších titulů. Protože proto.

Jak si myslíte, že zvládáte roli otce?

Super, jak jinak 😊 Když tak ležím doma na gauči, dívám se na South Park a Eliška (5 let) hledá po pokoji nějakou hračku a mumlá si u toho: „Fuck, where is it...?“, potažmo když mi přinese zapomenuté OCB, říkám si, že jsem otec Number One. A když mi pak večer na obloze dokáže určit Orionův pás, před spaním chce číst Narnii nebo Alenku a ptá se: „Proč je život?“, pak si říkám, že to je taky dobrý. Honzika (2 roky nebo tak nějak) zatím moc neřeším, hlavně se ho snažím nezasednout. Ostatně v jeho pořadí

důležitých osob, na které se obrací, jsem až na posledním místě (za maminkou, sestrou a autíčkem s hlavou orla). Ale když už je zapotřebí, tak se vždycky nějak domluvíme.

Jaký je váš vztah ke sportu?

V průběhu dějin se naše civilizace naučila tolerovat jiná náboženství, ženy, abstraktní umění i homosexuály. Já tak toleruji sportovce. Vždyť nikdo nejsme dokonalý. Dříve jsem běhal střední tratě, hrával squash, posiloval etc.... No, a pak jsem se dal na filosofii... Dále už ten příběh nechám bez komentáře.

Poznámka redakce: I tentokrát byl TU požádán, zda by nedodal nějaký obrazový materiál – dodal. S komentářem a malou soutěží pro jím milované žáky: Kdo jako první bude pana učitele Vidnera kontaktovat s tím, že mu sdělí názvy použitých reprodukcí i s jejich autorem, obdrží od něho do nového pololetí jedničku s váhou 1 😊

- číslu 20 se v zápise tohoto roku objevuje rovnou dvakrát
- je to přirozené číslo; následuje po čísle 19 a předchází číslu 21; římskými číslicemi se zapisuje XX
- matematika:** počet stěn dvacetistěnu, počet vrcholů dvanáctistěnu; je to tzv. abundantní číslo (tzn. je menší než součet jeho vlastních dělitelů kromě sebe)
- chemie:** 20 je atomové číslo vápníku
- biologie:** mléčný chrup má 20 zubů, člověk má celkově 20 prstů
- dějepis:** 14. července 1420 se odehrála bitva na Vítkově v rámci husitských válek
- tarot:** tarotová karta s číslem 20 znamená Soud; základní poučení: Občas je nutné se ohlídnout zpět a zamyslet se nad životem; použití ve výkladu: Soud je instance, která spravedlivě soudí. Posuzuje jak věci minulé, tak i budoucí. Symbolizuje právní jednání, obnovení, překvapení, věštbu, potřebu kát se i odpouštět, ale i slávu a odměnu.
- události na našem gymnáziu:** 20. 1. 2020 začíná pro třetí ročníky PRACOVNĚPRÁVNÍ TÝDEN, zcela nový projekt v rámci OSZ

ČÍSLO MĚSÍCE

(LP)

Rozhovor s Moudrým panem učitelem Markem

Jak jste se k takové skvělé příležitosti jako učit v Asii dostal? Nebo se ta příležitost dostala spíš k vám sama?

Jak asi už všichni v tuto chvíli vědí, prošel jsem výběrovým řízením na lektora a hodnotitele certifikátů pro německý jazyk v Jazykovém Institutu v Da Nangu, v centrálním Vietnamu. Nabídku pracovní pozice jsem objevil čistě náhodou na serveru nakladatelství Hueber. Obeslal jsem však více zajímavých zahraničních pozic. Rád bych před svým dalším působením v tuzemsku rozšířil své učitelské obzory o zkušenosti s výukou v cizině. Navíc už teď po několikaleté zkušenosti v ČR budu moci porovnávat a samozřejmě vylepšovat nejen svou výuku. (foto: V kabinetu v plném pracovním nasazení)

Na co se tam nejmíc těšíte?

Nejmíce se těším na změnu kulturního prostředí, se kterým souvisí jiná historie, jazyk, ale i zvyky mých nových sousedů, kolegů, studentů, prostě všech. Těším se samozřejmě i na tropické klima, teplé moře a chvíle volna, buddhistické chrámy, přírodní krásy a místní kuchyni. (foto: S mým rhodeským ridgebackem Sethem, který bohužel letos zemřel)

A čeho se naopak obáváte?

Jestli mám z něčeho obavy, pak z toho, že bych měl mít obavy. Doufám, že administrativně bude vše v pořádku – především co se týká víza, pracovního povolení a povolení k pobytu –, ale ničeho se nebojím. Dokonce i vietnamštinu beru jako výzvu a rád bych se naučil alespoň na základní úrovni konverzovat. Člověk musí mít respekt, nikoli obavy.

Na co z gymplu budete vzpomínat nejraději?

Nejraději budu vzpomínat na studenty, kteří se snažili nějak smysluplně využít dobu strávenou při mé výuce. Nejde o to, jestli němčina někomu jde nebo ne, ale jde o čas strávený snahou a spoluprací během výuky. Pokud jsem někomu umožnil reálně zlepšit své znalosti a využít němčinu třeba v budoucnu při hledání zaměstnání, tak z toho mám upřímnou radost a vidím v tom smysl. (foto: Volný čas rád trávím v přírodě)

Co nejtrapnějšího se vám přihodilo během pracování v našem ústavu?

Vyloženě trapně se cítím, když něco zapomenou doma. Jsem člověk, který nonstop hledá klíče, peněženku nebo mobil. A tak se někdy stane, že se pomyslné kolo štěstí zastaví třeba u opravených testů na stole. To jsou trapné situace. Asi i proto mám pro podobné situace ze strany studentstva pochopení a často přivřu oko 😊

Chtěl byste zůstat u práce v zahraničí nebo se v budoucnosti vidíte spíše v Česku?

Zatím budoucnost moc neřeším, člověk často neví, co bude zítra. Zůstanu tam, kde se mi bude líbit. Určitým způsobem cítím, že bych mohl v budoucnu mít problém s trvalým odloučením od rodiny. Uvidíme. A moc děkuji za otázky. (foto: Na exkurzi v Praze s kolegyněmi z gymnázia Olbernhau a kolegyní Lucíí Klenorovou)

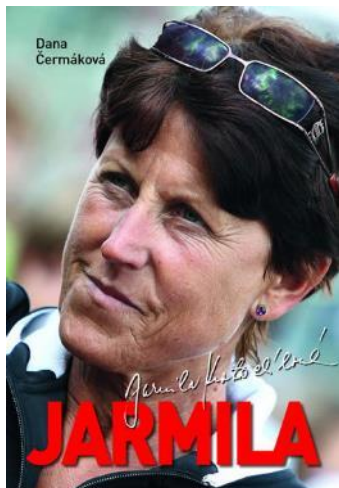
(BK)

Jarmila Kratochvílová

Jarmila Kratochvílová je bývalou československou atletkou a běžkyní na krátkých a středních tratích. Narodila se **26. 1. 1951** nedaleko Havlíčkova Brodu (Golčův Jeníkov). Je držitelkou dosud platného světového rekordu na 800 metrů v čase 1:53,28, který vytvořila 26. 7. 1983 v Mnichově. Uvedený rekord oslaví již 36 let své existence, a je tak vůbec nejdéle platným světovým rekordem v oficiálních disciplínách v historii ženské atletiky. Kratochvílová drží také druhý nejlepší čas v historii v běhu na 400 metrů v čase 47,99 sekund

(spolu s Maritou Kochovou je jedinou ženou v historii, která běžela 400 metrů v čase pod 48 sekund).

Národní rekordy drží v ženské kategorii v disciplínách 100 metrů, 200 metrů, 400 metrů a 800 metrů. Svými výkony patří mezi nejlepší světové, evropské, československé i české atletky historie. Dne 28. 10. 2013 ji prezident Miloš Zeman vyznamenal medailí Za zásluhy.

Nyní se věnuje zejména trenérské činnosti. První autobiografickou knihu napsala spolu s Miroslavem Kváčem roku 1985, druhou s názvem *Fenomén Jarmila* vydala v roce 2013.

Zdroj obrázku: <http://www.orlickytydenik.cz/oh-1984-v-los-angeles-by-jarmila-vyhrala/>

Svých nejlepších úspěchů dosáhla díky extrémní tréninkové zátěži ve spolupráci s trenérem Miroslavem Kváčem. V srpnu 2006 byla Kratochvílová obviněna deníkem MF Dnes z užívání dopingu. Veškerá obvinění však rezolutně odmítá. (Zdroj obrázku: <https://www.knihcentrum.cz/jarmila-kratochvilova>)

(SR)

Theremin

Theremin je snad jediný hudební nástroj, na který se hraje bez dotyků. Umožňuje to skutečnost, že se jedná o nástroj elektronický a k jeho ovládnutí stačí „pouze“ hýbat pažemi. V uvozovkách je to proto, že hraní na tento nástroj je extrémně náročné. Začneme ale od začátku. Jak vlastně theremin vypadá?

HUDEBNÍ OKÉNKO

Rubrika se bude věnovat **ne zcela typickým hudebním nástrojům**, jež jsou ale nějakým způsobem zajímavé. Pokud máte nějaký tip na nástroj, o kterém byste se chtěli dozvědět více, rozhodně mi neváhejte napsat na adresu ondrula2003@gmail.com.

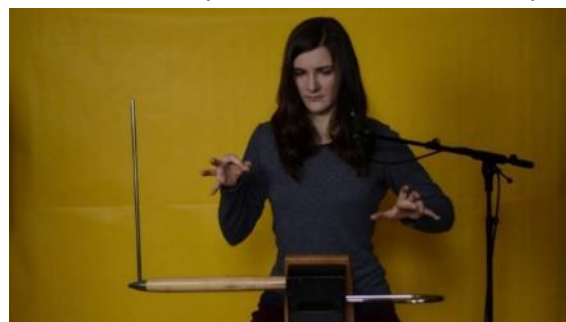

Dalo by se říct, že je to taková menší skříňka se dvěma anténami. Ta anténa, která je ovládána levou rukou, slouží k ovládnutí hlasitosti tónu a obvykle je stočená do půlměsíce, přičemž jsou její konce přidělané ke skříňce. Přibližováním ruky k této anténě se tón zeslabuje, naopak oddalováním se tón zesiluje. Druhá anténa slouží k ovládnutí výšky tónu a ovládá se pravou rukou. Čím blíže se ruka nachází, tím se tón snižuje a naopak.

Jak je možné, že se dá na theremin hrát bez dotyků? Vypadá to jako velice zapeklitá otázka, ale opak je pravdou. Odpověď na ni je zcela prostá – lidské tělo má kolem sebe jakési elektrické pole, a čím víc ruce k nástroji přibližujeme, tím víc toto pole vnímá a řídí se podle něj. Je to velice zjednodušená definice, ale domnívám se, že postačí.

Historie tohoto nástroje sahá až do dvacátých let minulého století, kdy žil ruský fyzik Lev Termen. Ten již předtím pracoval na výzkumu, který by mu otevřel dveře právě k podobnému nástroji, jakým je theremin.

S nástrojem byl spokojen do té míry, že jej představil na elektrotechnickém kongresu v Moskvě. Poté nástroj propagoval a představoval v různých sálech.

Existuje pár thereminových virtuózů, ale pokud je mi známo, žádný se neproslavil natolik, aby vstoupil do veřejného povědomí.

Tento velice zajímavý instrument můžeme slyšet jak v hudbě filmové a klasické, tak i v muzice populární. Jako ukázkové nahrávky jsem vybral ústřední melodii seriálu Vraždy v Midsomeru a filmové klasiky Tenkrát na Západě a pak ukázkou, jak na tento nástroj hraje jeho vynálezce. (Zdroj obrázku: <https://www.youtube.com/watch?v=ajM4vYCMZk>)

<https://www.youtube.com/watch?v=YTZK9FNgK74> * <https://www.youtube.com/watch?v=ly7sXKGZl2w>

<https://www.youtube.com/watch?v=w5qf9O6c20o>

Zdroje: <http://www.muzikus.cz/pro-muzikanty-clanky/Theremin-prosime-nesahat~26~srpen~2004/>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Theremin>

(OK)

PRAVĚK NAŠICH RODIČŮ

Víme o tom (a upřímně nás to těší), že mezi pravidelné čtenáře našeho časopisu patří mnozí zákonní zástupci – rozhodli jsme se proto speciálně pro ně vytvořit trochu nostalgickou rubriku, za jejíž název se omlouváme. Jenže víte, jak to je – proč studovat dinosaury, když pro mnohé žáky není mezi pravěkem a 20. stoletím žádný rozdíl...

Dokud si člověk hraje, zůstává v něm kousek dítěte – najdete, vážení rodiče (a učitelé), **HRAČKU**, kterou máte spojenou se svým dětstvím? Pokud ne, pak nás to mrzí, ale když přejdete do galerie, z níž jsme čerpali i my, třeba se zadaří... <https://magazin.aktualne.cz/obrazem/foto-hracky-naseho-mladi-najdete-i-tu-svoji/r~0f07e3be466011e5b440002590604f2e/r~6733ecdc465f11e5b605002590604f2e/>

ReGeZ

Farma zvířat 75 let poté aneb Vynucená kritika na povedenou čtvrthodinku

Varovné Orwellovo podobenství, jež vzniklo během 2. světové války a poprvé se na knižních pultech objevilo v srpnu 1945 (u nás kniha vyšla v roce 1946, ale již o dva roky později byla zakázána), vychází z autorovy detailní znalosti poměrů v komunistickém Rusku a je nepřekonatelnou anticipací totalitních systémů /anticipace = předjímání, předjetí, předvídání, předzvěst/. Ti, kteří měli možnost zhlédnout osobité ztvárnění nadčasových pravd v podání studentů

Byli jsme u toho

zapsaných na seminář Dějiny střední Evropy, odcházeli s pocitem, že je opravdu jedno, kde a kdy se příběh odehrává – Anglie, Rusko nebo střední Evropa? 20. století nebo to současné? Bože, na tom opravdu nesejde – už Platón s Aristotelem před demokracií varovali: vláda nevědomého lidu musí nutně k diktatuře vést...

Farmu zvířat jsem četla několikrát, takže když jsem byla pozvána v Den otevřených dveří (16. ledna) na představení od 17:00, hořela jsem zvědavostí, jak si s tématem studenti pod vedením Adama Vidnera a Hanky Marvanové s literární předlohou poradili. Plakát upozorňoval, že dílo z Orwella pouze vychází, takže mě zajímalo, k jak velkému odklonu nakonec došlo.

Nadchl mě obrazový i hudební doprovod, uchvátla mě originální barevná trička se symboly jednotlivých zvířat, pochválit musím mluvený projev všech zúčastněných.

Volba vypravěčů (Jan Kraj a Kristýna Komůrková) se povedla. Kultivovaný projev při čtení textu, jenž diváka posouval v ději a vysvětloval nezahrané, nerušil a vybízel k pozornosti. Ostatně jazyková virtuosita Adama Vidnera je proslulá. Stejně jako jeho smysl pro humor – Antonem Hrabíšem z potravinářského a chemického koncernu Agrožert zabodoval na plné čáře.

Vadim Všetula v roli opilého pana Jonese pobavil, byť jeho role tyranského majitele farmy veselá rozhodně nebyla. Matěj Horák v roli Majora (Lenin) svou kamennou tvář a strohým projevem

jako by podtrhoval fakt, že život zvířat na

farmě nebyl nic jiného než bída a utrpení. Trošku se stydím, že když mluvil o tom, jak jsou pro člověka zvířata jen klobása, plato vajec nebo pracovní síla, v duchu jsem souhlasila... Na svou obhajobu musím říct, že coby holka z vesnice jsem si péče o domácí zvířectvo užila až dost, strach z prasete mě málem doživotně zmrzačil, takže můj vztah k živým zvířatům je opravdu velmi vlažný... Touze svrhnout nenáviděného pana Jonese ale rozumím a sympatizuji s ní.

Soudruzi Kuliš (Trockij) a Napoleon (Stalin) také nezklamali. Ani u nich byste se úsměvu nedočkali; navíc díky svému hlasovému fondu jasně ukázali, kdo je na farmě (jevišti) pánem. Je škoda, že Jirka nezůstal u svého přirozeného projevu – tlak na hlasivky, jenž vedl až k chraplavosti, byl zbytečný. Jirkův hlasový fond je nadstandardní, takže „přehrávání“

nebylo na místě. I bez chrapotu jeho postava vzbuzovala respekt – a příslušnost k prasečí elitě s tím neměla co dělat.

15.1. Středa 15:00 KNIHOVNA 17:00 Čtvrtek 16.1.

FARMA ZVÍŘAT

Režie:
Hana Marvanová

Hudba:
Dominika Červená, Vít Ševčík

Vypravěči:
osel: Kristýna Komůrková, Jan Kraj

V hlavních rolích:
opilý pan Jones: Vadim Všetula
výstavní kanec Major: Matěj Horák
prasce, soudruh Kuliš: Sebastian Scholz
prasce, soudruh Napoleon: Jiří Gabriel

Dále hrají:
prasata-pomocníci: Štěpán Jansa, Michal Fobí, kůň Boxer: Petr Hořejší
ovce: Nikola Bláhová, Viktorie Malypetrová, Eva Seidlerová
psi: Lukáš Městka, Volta Vyskočil, slepice: Filip Just, David Le, Šárka Studníčková

Stachanovský dřič, kůň Boxer, v podání Petra Hořejšího budil svou opakující se replikou „*Budu pracovat lépe a radostněji!*“ soucit. Ne pro svůj výraz postupné odevzdanosti (a vyčerpanosti), ale spíše pro slepou víru v lepší zítřky, za něž je ochoten obětovat i svůj život a ještě se za to omluvit...

Slepice v hloučku dlouhou dobu unikají pozornosti. To se změní ve chvíli, kdy – světe, div se – vlastně jako první začnou remcat na změnu poměrů na farmě. Navýšení počtu snesených vajec jen díky nějaké smlouvě s Agrožertem je oprávněně nadzdvihla. Odpor – byť ten slepičí – je

nepřípustný, a tak je divák poprvé svědkem ukázky hrubé síly... Je škoda, že byly slepice na pódiu trochu stranou (chrastivý zvuk, jenž měl napodobit jejich neutišitelnou touhu po zrní, mě osobně trochu mátl), byť je logické, že jejich význam s prasaty-vůdci nelze porovnávat, takže odstranění má své opodstatnění.

Co bych Adamovi a Hance trošičku vytkla, je absence vysvětlení vzniku tajné policie, jež slepě vykonává příkazy Napoleona (vychoval si ji), a obsazení pozic psů, kteří ji představují. Znalci díla věděli, kde se najednou vycvičení, bezpodmínečně poslušní a oddaní psi vzali, ostatní diváci však museli zažít menší šok. O psech se totiž prakticky nemluvilo – a už vůbec nebyla zmínka o tom, že by se kdy něčí mláďata ztrácela. Naopak – divák je ubezpečován, že nikdo se o své potomky bát nemusí... Co se týká výběru herců, pak hubený šlachovitý Lukáš Městka (na obrázku vlevo) již několikrát dokázal, že je schopen zahrát prakticky cokoli – zlého vlka z Karkulky i zamilovaného mladíka hledajícího svoji Marušku. Když jsem sledovala, jak bez mrknutí oka likvidoval vůdcovy odpůrce, bezděky jsem si vzpomněla na dozorce v koncentračních táborech... Vojta Vyskočil je cokoli jiného než prototyp zla – kdyby na jeho místě stál někdo vysoký, urostlý, dvojice tajných policistů by byla vyrovnanější a co do šířeného strachu uvěřitelnější.

Jestliže jsem pochválila kostýmy, hudbu i obrazový doprovod, smeknout musím také před geniálním užitím pletacích jehlic. Seděla jsem v první řadě vlevo od schodů a dlouhou dobu mé zraky směřovaly na dívky v bílém tričku, které v pravidelném rytmu zmíněnými jehlicemi ťukaly do podlahy. Jejich náčiním jsem byla natolik uchválena, že jsem nevnímala obrázek zvířete, které představovaly – pravidelné ťukání i pohyb rukou ve mně evokovaly zobající slepice (dětství na vesnici se vymazat nedá). Že jsem celou dobu sledovala ovce, jsem zjistila až se zpožděním... Ale geniální nápad to byl! Poprava vzpurné ovce až děsivě připomínala proces s Miladou Horákovou... – brr, ještě teď mi běhá mráz po zádech!

Znalci novely se v dění na jevišti museli velmi dobře orientovat a určitě autorům dramaturgie odpustí poněkud upravený závěr. Ostatně i bez něj bylo nadčasové poselství zřejmé – demokracii od totality dělí opravdu tenká hranice. Hlavně ve chvíli, kdy ve své lenosti (a stádnosti) přenecháváme vedení těm, o nichž si v dobré víře myslíme, že mají na srdci blaho nás všech...

Troufám si říct, že nejsem jediná, kdo se dobře bavil a odcházel z knihovny s povznášejším pocitem, že nešlo o promarněný čas – děkuji!

Maturitní ples oktávy

Dne 25. 1. 2020 jsme byli svědkem maturitního plesu oktávy, jenž se ve zcela vyprodané Citadele nesl ve znamení retra.

Ples začal podle harmonogramu hned v 19:00. Přivítali nás dva moderátoři – Johan Mádr a Ondřej Havel. V půl osmé se nám přišli maturanti poprvé ukázat, ale zatím bez společenských šatů. Předtančení, pod vedením naší bývalé studentky Terezy Čubanové, trvalo 10 minut a byl to opravdu zážitek. Mohli jsme vidět gymnastické kousky, taneční kreace pana učitele Urika a nápis OKT z umělých svíček.

Maturanti se po předtančení rychle běželi zkrášlit a připravit na svůj velký okamžik, zatímco diváci pozorovali barmanskou show, při níž se vyrobil koktejl, jenž se záhy vydražil za 1100 Kč. Po této skvělé kulturní vsuvce nastalo šerpování. Třída měla ke každému

maturantovi vymyšleno pár veršů, které ho poměrně trefně vystihly. Slavnostní akt trval asi hodinu. Poté následoval tanec s učiteli a následně s rodiči. V půl jedenácté se se svou krátkou choreografií představila taneční skupina Institute of TOG.

Královnou plesu se stala Valerie Kasalová, králem pak Šimon Šobr. Až do půlnoci byla volná zábava, ke které hrála skupina Grand band. Taneční parket byl zcela zaplněný nejen maturanty a mladistvými, ale i rodiči. O půlnoci se maturanti opět setkali na place,

kde se společně odšerpovali. Půlnoční překvapení se neslo v duchu Spartakiády. Ples skončil kolem 2:00 ranní a lidé, kteří ještě neměli dost, se mohli dopravit na after party do Atticu.

Maturitní ples se oktávě moc povedl a všichni na něj budeme rádi vzpomínat.

(LP)

KRITICKÉ OKO ŽÁKA

První ohlasy na právě skončený Pracovněprávní týden

Ve čtvrtek 23. ledna 2020 čekal na žáky septimy a 3. A mj. blok na téma Pohovor a výběrové řízení, který měl v režii Mgr. Daniel Urik.

Uvedený blok byl koncipován úplně jinak než všechny předešlé. Více než o monolog přednášejícího se jednalo o skupinovou práci.

Studenti seděli kolem stolu, jakéhosi pomyslného stanoviště. Probírala se úskalí pohovoru do zaměstnání a výběrových řízení jako takových. Každá skupina řešila, co je a není správné, jaké jsou vhodné výrazové prostředky, či jaké oblečení je na pracovní pohovor nejlepší vybrat. Veškeré návrhy a připomínky se posléze konzultovaly s vyučujícím a ostatními skupinami.

Zeptali jsme se nejmenované žákyně 3. A, jak se jí aktivita líbila. Její reakce byla pozitivní: „Blok se mi líbil a myslím, že byl z hlediska budoucnosti užitečný. Zjistila jsem, jakým nešvarům se vyhnout a jak naopak udělat dobrý dojem. Tím, že jsme pracovali ve skupinách, jsem měla větší šanci vyjádřit svůj názor a konzultovat ho s ostatními. Moc se mi to líbilo.“

[...]

Kateřina Balášová, 3. A

Minulost

Tvoje oči září jako měsíc ve vodě.

Až tě uvidím, doufám, že půjdeš ke mně blíž.

Abychom mohli započít to,

co jsme začali dřív.

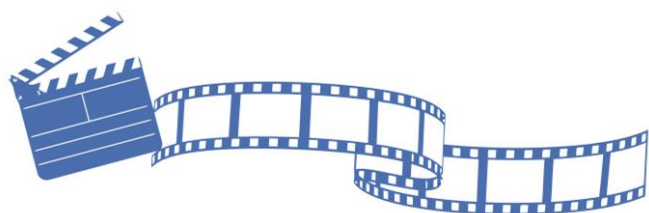

Bára Kaftanová, kvarta

AKTUÁLNĚ Z GYMNÁZIA: V pátek 24. ledna se krátce před půl desátou objevil v zahradě gymnázia záblesk doprovázený ohlušující ránou. Některé jedince zachvátila panika, že došlo k výbuchu v učebně chemie, což se naštěstí nepotvrdilo. Prvotní vyšetřování vyloučilo známé firmy z tercie a sexty. Po pachatelích nejspíše žertíku se nadále intenzivně pátrá...

ReGeZ

DALŠÍ ČÍSLO: pondělí, 24. února 2020

REDAKČNÍ RADA

BK (Bára Kohoutová, sexta) * BaK (Bára Kaftanová, kvarta) * DH (David Hauptvogel, kvinta) * JK (Julie Konfalová, kvinta) * JN (Josef Novák, kvinta) * LP (Lenka Palmová, sexta) * MH (Marie Hovorková, tercie) * OK (Ondra Krejča, 1. A) * SR (Sabina Rousová, tercie)

generacez.redakce@gmail.com